

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
KINEZIOLOŠKI FAKULTET

(studij za stjecanje visoke stručne spreme
i stručnog naziva: magistar kineziologije)

Mario Turan

**PROCJENA VAŽNOSTI TALENTA I
TRUDA ZA USPJEH U SPORTU NA
UZORKU RUKOMETASA**

(diplomski rad)

Mentor:

prof.dr.sc. Ksenija Bosnar

Zagreb, travanj 2016.

PROCJENA VAŽNOSTI TALENTA I TRUDA ZA USPJEH U SPORTU NA UZORKU RUKOMETASHA

SAŽETAK

Cilj ovog rada je procjena važnosti talenta i truda za uspjeh u sportu na uzorku rukometaša i rukometašica. Na uzorku 89 rukometaša i 34 rukometašice klubova s područja Zagreba i Zagrebačke županije primijenjena je Skala misaonog postava u sportu (Balent i Bosnar, 2014) i skala procjene učešća truda i sposobnosti uspjeha u sportu (Dweck, 2006). Rezultati su pokazali da ne postoje rodne razlike u misaonom postavu ni na jednoj skali. Na rezultatima oba roda je vidljivo da se trudu pridaje znatno veći značaj za uspjeh u sportu nego talentu.

KLJUČNE RIJEČI: *misaoni postav, trud, talent, rod*

EVALUATING THE IMPORTANCE OF TALENT AND EFFORT TO SUCCESS IN SPORTS ON THE SAMPLE OF HANDBALL PLAYERS

SUMMARY

The goal of this work is to evaluate the importance of talent and effort to the success of the sport on a sample of male and female handball players. In a sample of 89 male handball players and 34 female handball players of clubs from the area of Zagreb and Zagreb County was applied sport mindset scale (Balent and Bosnar, 2014) and the scale of assessments of participation effort and skills to success in the sport (Dweck, 2006). The results showed that there were no gender differences in mindset on any scale. On the results of both genders is obvious that the efforts attaches much more importance to success in sports than talent.

KEY WORDS: *mindset, effort, talent, gender*

SADRŽAJ

1. UVOD.....	5
2. PROBLEM.....	7
3. METODE.....	7
3.1. UZORAK ISPITANIKA.....	7
3.2. VARIJABLE.....	7
3.3. METODE OBRADE PODATAKA.....	8
4. REZULTATI I DISKUSIJA.....	9
5. ZAKLJUČAK.....	34
6. LITERATURA.....	35
7. PRILOG.....	36

1. UVOD

Uspjeh je izražen kao postizanje nekog planiranog cilja, a može se odnositi na uspjeh u sportu, školi, na financijskom planu i sl. Oduvijek se postavljalo pitanje je li za uspjeh u sportu više zaslužan talent ili trud, odnosno, jesu li pojedini sportaši rođeni sa sposobnostima s kojima mogu postići željeni cilj ili je ipak potreban trud kao ključan faktor?

Uzmemo li u obzir jednadžbu specifikacije uspješnosti u sportu prema kojoj postoji mogućnost definiranja hijerarhijske strukture čimbenika o kojima ovisi uspjeh u sportu (Milanović, 2007), možemo primjetiti da osim antropometrijskih obilježja, funkcionalnih i motoričkih sposobnosti i tehničko-taktičkih (TE-TA) znanja imamo i faktore ličnosti, kognitivnih sposobnosti, socijalnog statusa i mikrosocijalne adaptivnosti, pri čemu je vidljivo da je psihologija iznimno važna za svakog pojedinca i sportaša.

Prema Carol Dweck postoji pojam fiksnog i fleksibilnog misaonog postava. Ova dva pojma se odnose na vjerovanja pojedinca u kojoj mjeri trud, a u kojoj mjeri sposobnosti pridonose uspjehu (Dweck, 1999).

Osobe s fiksnim misaonim postavom vjeruju da se trudom i radom ne može učiniti puno, već da su sposobnosti odlučujući čimbenici uspjeha. Takve osobe ne ulažu nikakav napor da bi došle do nekog cilja, a ako su nesigurne u svoj talent izbjegavaju situacije u kojima bi se moglo opaziti da nisu dovoljno sposobne ili uspješne u nekom zadatku. Prema Dweck, koja tvrdi da ovakav misaoni postav redovito vodi do neuspjeha, možemo primjetiti da u sportu dijem svijeta postoji niz primjera osoba koje bi se oslanjale na svoj talent i vjerovali kako je on dovoljan da bi se postigli vrhunski rezultati, ali dugoročno nisu ostvarile odgovarajući uspjeh zbog nedovoljnog ulaganja truda u trening i napredovanje (Dweck, 1999).

Osobe s fleksibilnim misaonim postavom vjeruju da je trud presudni faktor i da se ustrajnošću i ulaganjem napora može napredovati i postići uspjeh. Ovo vjerovanje je često povezano s uspjehom u različitim domenama, školovanju, radu i sportu. Međutim vjerovanje da se sve postiže trudom opasno je u slučaju kad se osoba bez sposobnosti za određenu aktivnost ustrajno nada uspjehu. Takve osobe treba usmjeriti u aktivnost koja im odgovara i u kojoj će se njihov trud isplatiti i dati uspjeha.

S obzirom na svoje iskustvo igranja i treniranja u kolektivu, te nepresatnom uključenošću u trenažni proces i natjecanja, prateći svoje suigrače, trenere i stručni tim mogu pretpostaviti da u rukometu prevladava uvjerenje da je za uspjeh u sportu prvenstveno zaslužan trud, jer s obzirom na broj rukometaša i rukometašica i općenito registriranih sportaša koje nam donose toliko uspjeha u sportu mi jesmo talentirana nacija, ali po mojem skromnom mišljenju taj talent sam nam ne bi donio toliko medalja da ga ne „izbrusimo“ sa puno teškog rada.

2. PROBLEM

Misaoni postav („mindset“ prema Dweck, 2006) se pokazao važnim faktorom za uspjeh u mnogim aktivnostima. Osobe koje pridaju veliku važnost trudu, imaju veću šansu biti uspješne u školi, zanimanju, sportu. Osobe koje sebe doživljavaju kao netaleantirane, a pridaju malu važnost trudu, biti će zasigurno neuspješne.

Stoga, problem ovoga rada je procjena važnosti talenta i truda za uspjeh u sportu na uzorku rukometaša i rukometašica.

3. METODE

3.1 Uzorak ispitanika

Uzorak se sastoji od 123 ispitanika, rukometaša i rukometašica, članova seniorskih ekipa u dobi od 17 – 36 godina. U uzorku je 34 rukometašica koje su članice klubova koji se natječu u 2.HRL Zapad Žene i 89 rukometaša koji su članovi klubova koji se natječu u Premijer ligi , 1.HRL Muški i 2.HRL Zapad Muški. Uzorak je prikupljan na području grada Zagreba i Zagrebačke županije. Ispitanicima je naglašeno da je mjerenje anonimno i dobrovoljno.

3.2 Varijable

Na uzorku ispitanika primjenila se skala misaonog postava u sportu (Balent i Bosnar, 2014) i skala procjene učešća truda i sposobnosti uspjeha u sportu (Dweck, 2006), uz koje su registrirani spol i dob. Skala misaonog postava u sportu sastavljena je od 38 čestica. Odgovori se daju na Likertovoj skali od 1 (potpuno netočno) do 5 (potpuno točno). Od ispitanika se također tražila procjena da li je sposobnost sportaša rezultat truda ili talenta. Omjer rezultata truda i talenta iskazani su postocima (ukupan zbroj treba biti 100%).

3.3 Metode obrade podataka

U prvom koraku, određene su frekvencije i postoci, te osnovni statistički parametri za sve čestice Upitnika misaonog postava u sportu. Određene su korelacija ukupnog rezultata upitnika i procjene učešća truda i talenta u uspjehu u sportu. Razlike u rezultatima rukometaša i rukometašica u ukupnom rezultatu upitnika i procjeni učešća truda i talenta odredit će se t-testovima. U obradi podataka je korišten programski paket Statistica 12.

4. REZULTATI I DISKUSIJA

Tablica 1. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf) postoci (%) i kumulativni postoci (c%) odgovora na česticu „Čovjekovi potencijali su skriveni i nikad ne znaš u što će se sportaš razviti“.

Odgovor	f	cf	%	c%
Uglavnom netočno	12	12	9,76	9,76
Nisam siguran	28	40	22,76	32,52
Uglavnom točno	61	101	49,59	82,11
Potpuno točno	22	123	17,89	100,00

U **Tablici 1.** prikazani su odgovori za česticu da su čovjekovi potencijali skriveni i nikad ne znamo u što će se sportaš razviti. Možemo zaključiti da 9,76% ispitanika uglavnom ne slaže s tvrdnjom, 22,76% da nisu sigurni, 49,59% se uglavnom slaže s tvrdnjom, dok se 17,89% ispitanika potpuno slaže s tvrdnjom čestice da su čovjekovi potencijali skriveni i nikad ne znamo u što će se sportaš razviti.

Tablica 2. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf) postoci (%) i kumulativni postoci (c%) odgovora na česticu „Najviše imam osjećaj da sam sposoban za nešto kada ne griješim“.

Odgovor	f	cf	%	c%
Uglavnom netočno	10	10	8,13	8,13
Nisam siguran	19	29	15,45	23,58
Uglavnom točno	66	95	53,66	77,24
Potpuno točno	28	123	22,76	100,00

U **Tablici 2.** prikazani su odgovori ispitanika na tvrdnju da se najviše osjećaju sposobnima kada ne griješe. Sukladno tvrdnji 53,66% ispitanika i to njih 66 vjeruje da je ova tvrdnja uglavnom točna, a potpuno je točna za 28 ispitanika i što čini 22,76%. Ostatak odgovora možemo izraziti kumulativnim postotkom c%=23,58%, što bi značilo da je za 29 ispitanika ova tvrdnja uglavnom netočna ili nisu sigurni.

Tablica 3. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf) postoci (%) i kumulativni postoci (c%) odgovora na česticu „Nemoguće je predvidjeti što sve sportaš može postići ako predano radi i uloži maksimalan trud“.

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	4	4	3,25	3,25
Uglavnom netočno	20	24	16,26	19,51
Nisam siguran	21	45	17,07	36,59
Uglavnom točno	40	85	32,52	69,11
Potpuno točno	38	123	30,89	100,00

U Tablici 3. prikazani su odgovori na česticu da je nemoguće predvidjeti što sve sportaš može postići ako predano radi i uloži maksimalan trud. Iz prikazanih odgovora na česticu možemo zaključiti da samo 24 ispitanika vjeruje da je ta tvrdnja potpuno ili uglavnom netočna što ukupno broji 19,51%. Sa tvdnjom se uglavnom ili potpuno slaže 63,41% ispitanika odnosno njih 78. Svakom sportašu moguće je predvidjeti određena motorička postignuća koja se prate tijekom cijelog trenažnog i natjecateljskog procesa, no ono što ne možemo predvidjeti je kako će sportaš reagirati na vanjske ili unutrašnje čimbenike na koje ne možemo utjecati, tako da se s kineziološkog stajališta djelomično slažemo s našim ispitanicima.

Tablica 4. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf) postoci (%) i kumulativni postoci (c%) odgovora na česticu „Zašto bismo skrivali svoje manjkavosti kad ih možemo prevladati?“.

Odgovor	f	cf	%	c%
Uglavnom netočno	6	6	4,88	4,88
Nisam siguran	35	41	28,46	33,33
Uglavnom točno	42	83	34,15	67,48
Potpuno točno	40	123	32,52	100,00

U Tablici 4. prikazani su odgovori na česticu zašto bi skrivali svoje manjkavosti kad ih možemo prevladati. Iz prikazanih podataka možemo zaključiti da čak 82 (66,67%) ispitanika slaže s ovom tvrdnjom, dok samo 6 (4,88%) ispitanika smatra da je ova tvrdnja uglavnom netočna. Veliki broj ispitanika njih 28,46% je odgovorilo da nije sigurno u kako bi se izjasnilo po pitanju ove tvrdnje. Pošto je vidljivo iz rezultata da nijedan ispitanik nije odgovorio na česticu da je potpuno netočna, a da je samo 4 ispitanika odgovorilo da je tvrdnja uglavnom netočna možemo tvrditi da se većina ispitanika uglavnom slaže oko

navedene tvrdnje, samo je razlika kako ipitanici prilaze rješavanju novonastalih problema, imaju li dovoljno motivacije i samopouzdanja.

Tablica 5. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf) postoci (%) i kumulativni postoci (c%) odgovora na česticu „Iako se sportaši međusobno uvelike razlikuju po svom talentu, kroz rad i iskustvo svi mogu postići značajni napredak“.

Odgovor	f	cf	%	c%
Uglavnom netočno	4	4	3,25	3,25
Nisam siguran	13	17	10,57	13,82
Uglavnom točno	53	70	43,09	56,91
Potpuno točno	53	123	43,09	100,00

Na česticu da se sportaši međusobno uvelike razlikuju po svom talentu ali da usprkos tome, uz rad mogu postići značajan napredak 106 (86,18%) ispitanika je odgovorilo da se uglavnom ili potpuno slaže s tvrdnjom. Odgovora potpuno netočno na tvrdnju nema, a samo 4 (3,25%) ispitanika je odgovorilo da se uglavnom ne slažu s tvrdnjom. Dakle možemo zaključiti da ispitanici vjeruju da nije bitno koliko je koji sportaš talentiran ukoliko ulože dovoljno truda i napora mogu postići značajni napredak i poboljšati svoje sposobnosti.

Tablica 6. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf) postoci (%) i kumulativni postoci (c%) odgovora na česticu „Ljudi posjeduju određenu razinu sportskih sposobnosti, i zapravo ne možemo učiniti mnogo da bismo to promijenili“.

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	19	19	15,45	15,45
Uglavnom netočno	50	69	40,65	56,10
Nisam siguran	27	96	21,95	78,05
Uglavnom točno	25	121	20,33	98,37
Potpuno točno	2	123	1,63	100,00

U **Tablici 6.** prikazani su rezultati čestice da ljudi posjeduju određenu razinu sposobnosti i da se ništa ne može učiniti kako bi to promijenili. Iz podataka možemo zaključiti da je 96 (78,05%) ispitanika odgovorilo na tvrdnju da je potpuno netočna, uglavnom netočna i da nisu sigurni, a samo 27 (21,95%) vjeruje da je ova tvrdnja uglavnom točna ili potpuno točna. S kineziološkog stajališta ovakva distribucija je realna jer je dokazano da se na neke

sposobnosti i osobine može utjecati u većoj mjeri, na neke u manjoj mjeri, a na neke uopće ne može utjecati.

Tablica 7. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf) postoci (%) i kumulativni postoci (c%) odgovora na česticu „Da bi bio dobar u sportu, trebaš biti prirodno talentiran“.

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	17	17	13,82	13,82
Uglavnom netočno	31	48	25,20	39,02
Nisam siguran	36	84	29,27	68,29
Uglavnom točno	32	116	26,02	94,31
Potpuno točno	7	123	5,69	100,00

U **Tablici 7.** prikazani su odgovori na česticu koja se odnosi na vjerovanje ljudi da se uspjeh u sportu temelji na talentu. Prema podacima iz tablice vidimo da je među ispitanicima podijeljeno mišljenje oko ove tvrdnje jer 31 (25,20%) ispitanik tvrdi da je ta tvrdnja uglavnom netočna, dok 32 (26,02%) ispitanika tvrdi da je ta tvrdnja uglavnom točna. Njih 36 (29,27%) nije sigurno u tvrdnju česticu. Ukoliko isključimo ispitanike koji nisu sigurni u ovo tvrdnju, uz malu razliku prevladava vjerovanje da je ova tvrdnja točna te da se uspjeh u sportu temelji i na talentu.

Tablica 8. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf) postoci (%) i kumulativni postoci (c%) odgovora na česticu „Koliko si dobar u sportu možeš uvijek poboljšati ako si još uporniji u svom radu“.

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	1	1	0,81	0,81
Uglavnom netočno	2	3	1,62	2,44
Nisam siguran	6	9	4,87	7,32
Uglavnom točno	43	52	34,95	42,28
Potpuno točno	71	123	57,72	100,00

U **Tablici 8.** prikazani su odgovori na česticu da koliko si dobar u sportu možeš uvijek poboljšati ako si još uporniji u svom radu. Ova tvrdnja je potpuno točna za 71 (57,72%) ispitanika, uglavnom točna za 43 (34,95%) ispitanika, dok je samo za 3 (2,44%) ispitanika potpuno ili uglavnom netočna. Ovakvi rezultati nam govore da se ispitanici zalažu za još veći trud iako si već dobar u onome što radiš.

Tablica 9. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf) postoci (%) i kumulativni postoci (c%) odgovora na česticu „Rezultati testiranja su jako dobar pokazatelj koliko smo sposobni u sportu“.

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	1	1	0,81	0,81
Uglavnom točno	14	15	11,38	12,20
Nisam siguran	34	49	27,64	39,84
Uglavnom točno	59	108	47,97	87,80
Potpuno točno	15	123	12,20	100,00

Da su rezultati testiranja jako dobar pokazatelj koliko je netko sposoban u sportu vjeruje 15 (12,20%) ispitanika. Većina ispitanika tvrdi da je ova tvrdnja uglavnom točna i to 59 (47,97%) ispitanika, dok da je ova tvrdnja potpuno netočna ili uglavnom netočna vjeruje 15 (12,20%) ispitanika. U tvrdnju da su rezultati testiranja dobar pokazatelj koliko je netko sposoban nije sigurno 34 (27,64%) ispitanika.

Tablica 10. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf) postoci (%) i kumulativni postoci (c%) odgovora na česticu „Već kod male djece možemo s dosta velikom sigurnošću procijeniti koliko će biti uspješni u sportu kada odrastu“.

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	15	15	12,20	12,20
Uglavnom netočno	39	54	31,71	43,90
Nisam siguran	38	92	30,89	74,80
Uglavnom točno	28	120	22,76	97,56
Potpuno točno	3	123	2,44	100,00

U **Tablici 10.** prikazani su rezultati odgovora na česticu da se kod male djece može sa dosta velikom sigurnošću procijeniti koliko će biti uspješni u sportu kada odrastu. Za ovu česticu najviše ispitanika njih 39 (31,71%) vjeruje da je uglavnom netočna. Da je ova tvrdnja potpuno točna uvjeren je samo 3 (2,44%) ispitanika, a njih 38 (30,89%) nije sigurno. Malu djecu možemo selekcionirati i pratiti njihov razvoj, što znači da ih prvo usmjeravamo općenito u sport, zatim u skupinu sportskih grana te na kraju prema određenoj sportskoj grani. Dakle ne možemo sa velikom sigurnošću procijeniti koliko će biti uspješni u sportu kada odrastu jer je previše čimbenika uključeno do trenutka kada dođu do vrhunskog sporta, ali ih svakako možemo pratiti i usmjeravati prema vrhunskim uspjesima.

Tablica 11. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf) postoci (%) i kumulativni postoci (c%) odgovora na česticu „Ako ne uspiješ od prve, vjerojatno nisi dovoljno sposoban za tu aktivnost“.

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	65	65	52,85	52,85
Uglavnom netočno	37	102	30,08	82,93
Nisam siguran	12	114	9,76	92,68
Uglavnom točno	7	121	5,69	98,37
Potpuno točno	2	123	1,63	100,00

U **Tablici 11.** prikazani su rezultati za česticu „ako ne uspiješ od prve, vjerojatno nisi dovoljno sposoban za tu aktivnost“ pri čemu možemo zaključiti da se ispitanici ne slažu s tom tvrdnjom jer je njih 65 (52,85%) odgovorilo da je tvrdnja potpuno netočna, dok je njih 37 (30,08%) odgovorilo da je ta tvrdnja uglavnom netočna. Kumulativna frekvencija ova dva odgovora je 82,93% što prevladava ostale odgovore i da velika većina ispitanika vjeruje da svojim trudom i radom dolazi i uspjeh.

Tablica 12. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf) postoci (%) i kumulativni postoci (c%) odgovora na česticu „Sportsko postignuće u pravilu se ne mijenja mnogo unutar jedne sezone“.

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	24	24	19,51	19,51
Uglavnom netočno	36	60	29,27	48,78
Nisam siguran	38	98	30,89	79,67
Uglavnom točno	22	120	17,89	97,56
Potpuno točno	3	123	2,44	100,00

Na česticu kako se sportsko postignuće u pravilu ne mijenja puno unutar jedne sezone najviše ispitanika njih 38 (30,89%) je odgovorilo da nisu sigurni, njih 36 (29,27%) je odgovorilo da je ta tvrdnja uglavnom netočna. Potpuno netočnom ovu tvrdnju je okarakteriziralo njih 24 (19,51%), da je tvrdnja uglavnom točna njih 22 (17,89%), dok je samo njih 3 (2,44%) za ovu tvrdnju odgovorilo da je potpuno točna.

Tablica 13. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf) postoci (%) i kumulativni postoci (c%) odgovora na česticu „Ako moramo ulagati napor, znači da nismo baš talentirani“.

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	71	71	57,72	57,72
Uglavnom netočno	28	99	22,76	80,49
Nisam siguran	15	114	12,20	92,68
Uglavnom točno	8	122	6,50	99,19
Potpuno točno	1	123	0,81	100,00

U **Tablici 13.** prikazani su rezultati na tvrdnju da nismo baš talentirani ako moramo ulagati napor. Ukoliko osoba posjeduje fleksibilan misaoni postav ona će ulagati napor nebitno koliko je talentirana, što ne znači da je manje sposobna od bilo koga drugoga. Za uspjeh treba konstantan rad, što upravo potvrđuje i mišljenje ispitanika gdje je 71 (57,72%) za ovu tvrdnju reklo da je potpuno netočna, a njih 28 (22,76%) da je uglavnom netočna. Samo jedan ispitanik vjeruje da je ova tvrdnja potpuno točna.

Tablica 14. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf) postoci (%) i kumulativni postoci (c%) odgovora na česticu „Ako nemamo sposobnosti za nešto, bolje je da uopće ne trošimo vrijeme na tu aktivnost“.

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	61	61	49,59	49,59
Uglavnom netočno	26	87	21,14	70,73
Nisam siguran	26	113	21,14	91,87
Uglavnom točno	9	122	7,32	99,19
Potpuno točno	1	123	0,81	100,00

Iz **Tablice 14.** može se vidjeti da 61 (49,59%) ispitanik smatra ovu tvrdnju potpuno netočnom, a isti broj ispitanika njih 26 (21,14%) da nisu sigurni ili da je ta tvrdnja uglavnom netočna. Samo jedan ispitanik (0,81%) misli da je ova tvrdnja u potpunosti točna.

Tablica 15. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf) postoci (%) i kumulativni postoci (c%) odgovora na česticu „Onaj tko brže svlada (nauči) neku aktivnost, taj će najvjerojatnije i kasnije biti bolji u toj aktivnosti“.

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	15	15	12,20	12,20
Uglavnom netočno	21	36	17,07	29,27
Nisam siguran	30	66	24,39	53,66
Uglavnom točno	52	118	42,28	95,93
Potpuno točno	5	123	4,07	100,00

Za tvrdnju da onaj tko brže svlada (nauči) neku aktivnost, taj će najvjerojatnije i kasnije biti bolji u aktivnosti 52 (42,28%) ispitanika smatra da je uglavnom točna, njih 5 (4,07%) da je potpuno točna što je prikazano u **Tablici 15**. 30 ispitanika (24,39%) nije sigurno u ovu tvrdnju dok je ona uglavnom netočna za 17,07% njih i potpuno netočna za oko 12,20% ispitanika.

Tablica 16. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf) postoci (%) i kumulativni postoci (c%) odgovora na česticu „Rezultati testova su dobar pokazatelj koliko ćemo kasnije biti uspješni, sposobni i sl.“.

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	7	7	5,69	5,69
Uglavnom netočno	32	39	26,02	31,71
Nisam siguran	40	79	32,52	64,23
Uglavnom točno	41	120	33,33	97,56
Potpuno točno	3	123	2,44	100,00

U **Tablici 16**, prikazani su rezultati odgovora na česticu da su rezultati testova dobar pokazatelj koliko ćemo kasnije biti uspješni, sposobni i sl. Prema rezultatima iz tablice možemo zaključiti da 41 (33,33%) ispitanik smatra da je ova tvrdnja uglavnom točna, njih 32 (26,02%) da je tvrdnja uglavnom netočna, a njih 40 (32,52%) nisu sigurni u ovu tvrdnju. Da je ova tvrdnja potpuno netočna misli 7 (5,69%) ispitanika, a da je potpuno točna njih samo troje (2,44%).

Tablica 17. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf) postoci (%) i kumulativni postoci (c%) odgovora na česticu „Trenner zapravo teško može utjecati na sposobnosti nekog sportaša“.

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	31	31	25,20	25,20
Uglavnom netočno	51	82	41,46	66,67
Nisam siguran	20	102	16,26	82,93
Uglavnom točno	18	120	14,63	97,56
Potpuno točno	3	123	2,44	100,00

U **Tablici 17.** prikazani su rezultati odgovora na česticu da trener zapravo teško može utjecati na sposobnosti nekog sportaša. Da je ova tvrdnja potpuno netočna smatra 31 (25,20%) ispitanik, a da je uglavnom netočna njih 51 (41,46%). Samo 3 (2,44%) ispitanika smatra da je ova tvrdnja potpuno točna. Iz ovoga možemo zaključiti da su ispitanici svjesni koliko je važna uloga trenera u trenažnom procesu i da trener može djelovati na razvoj funkcionalnih i motoričkih sposobnosti, kinantropološka obilježja, motivaciju, razvoj ličnosti kako bi sportašu omogućio vrhunske uspjehe.

Tablica 18. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf) postoci (%) i kumulativni postoci (c%) odgovora na česticu „Često razmišljam da li sam dovoljno sposoban za nešto“.

Odgovor	f	cf	%	C%
Potpuno netočno	13	13	10,57	10,57
Uglavnom netočno	29	42	23,58	34,15
Nisam siguran	32	74	26,02	60,16
Uglavnom točno	40	114	32,52	92,68
Potpuno točno	9	123	7,32	100,00

Iz **Tablice 18.** možemo iščitati da je 40 (32,52%) ispitanika odgovorilo na ovu tvrdnju da je uglavnom točna, dok je njih 32 (26,02%) odgovorilo da nije sigurno. To pitanje si nikad ne postavlja 13 (10,57%) ispitanika, dok 9 (7,32%) ispitanika često razmišlja da li su sposobni za nešto.

Tablica 19. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf) postoci (%) i kumulativni postoci (c%) odgovora na česticu „Neki ljudi su zbog svojeg podrijetla, rase i sl. već u startu uspješniji u sportu od drugih“.

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	8	8	6,50	6,50
Uglavnom netočno	22	30	17,89	24,39
Nisam siguran	33	63	26,83	51,22
Uglavnom točno	49	112	39,84	91,06
Potpuno točno	11	123	8,94	100,00

Da su neki ljudi zbog svojeg podrijetla, rase i sl. uspješniji u sportu od drugih smatra 11 (8,94%) ispitanika, dok za ovu tvrdnju da je uglavnom točna misli 49 (39,84%) ispitanika. U ovu tvrdnju nije sigurno 33 (26,83%) ispitanika, 8 (6,50%) ispitanika smatra da je potpuno netočna, a njih 22 (17,89%) misli da je ova tvrdnja uglavnom netočna.

Tablica 20. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf) postoci (%) i kumulativni postoci (c%) odgovora na česticu „Bez obzira kolike su naše sportske sposobnosti, uvijek možemo u velikoj mjeri utjecati na njih“.

Odgovor	f	cf	%	c%
Uglavnom netočno	3	3	2,44	2,44
Nisam siguran	24	27	19,51	21,95
Uglavnom točno	65	92	52,85	74,80
Potpuno točno	31	123	25,20	100,00

Za tvrdnju da bez obzira kolike su naše sposobnosti, uvijek možemo utjecati na njih 65 (52,85%) ispitanika smatra da je uglavnom točna, da je potpuno točna smatra 31 (25,20%) ispitanika. Njih 24 (19,51%) nije sigurno u ovu tvrdnju, a njih 3 (2,44%) smatra da je ova tvrdnja uglavnom netočna. Zanimljivo je da nijedan ispitanik nije odgovorio na ovu česticu da je potpuno netočna, pa dolazimo do zaključka da ispitanici smatraju da ukoliko imaju i najmanju sposobnost za neki zadatak te ako ulože napor i trud da se može utjecati na poboljšanje sposobnosti.

Tablica 21. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf) postoci (%) i kumulativni postoci (c%) odgovora na česticu „Na temelju niti jednog testiranja ne možemo predvidjeti koliko će netko biti uspješan kroz nekoliko godina“.

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	2	2	1,63	1,63
Uglavnom netočno	27	29	21,95	23,58
Nisam siguran	37	66	30,08	53,66
Uglavnom točno	35	101	28,46	82,11
Potpuno točno	22	123	17,89	100,00

Da je ova tvrdnja tvrdnja potpuno točna misli 22 (17,89%) ispitanika, a da je uglavnom točna 35 (28,46%) ispitanika. Najveći broj ispitanika nije sigurno u ovu tvrdnju i to njih 37 (30,08%) , a samo 2 (1,63%) ispitanika smatra da je ova tvrdnja potpuno netočna što nam pokazuju rezultati iz **Tablice 21**. S obzirom na rezultate možemo zaključiti da ispitanici uglavnom ne vjeruju u točnost i pouzdanost dijagnostike.

Tablica 22. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf) postoci (%) i kumulativni postoci (c%) odgovora na česticu „Sportska sposobnost je nešto što ne možemo mnogo mijenjati“.

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	14	14	11,38	11,38
Uglavnom netočno	44	58	35,77	47,15
Nisam siguran	36	94	29,27	76,42
Uglavnom točno	27	121	21,95	98,37
Potpuno točno	2	123	1,63	100,00

Iz **Tablice 22**. možemo vidjeti da je sportska sposobnost nešto što ne možemo puno mijenjati vjeruje samo 2 (1,63%) ispitanika. Da je ta tvrdnja uglavnom točna misli 27 (21,95%) ispitanika, da nije sigurno njih 36 (29,27%) , a da je ta tvrdnja potpuno netočna misli 14 (11,38%) ispitanika. Najveći broj ispitanika njih 44 (35,77%) vjeruje da je ta tvrdnja uglavnom netočna.

Tablica 23. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf) postoci (%) i kumulativni postoci (c%) odgovora na česticu „Nekoordinirano i nezgrapno dijete može u budućnosti postati vrhunski sportaš“.

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	6	6	4,88	4,88
Uglavnom netočno	13	19	10,57	15,45
Nisam siguran	33	52	26,83	42,28
Uglavnom točno	50	102	40,65	82,93
Potpuno točno	21	123	17,07	100,00

U **Tablici 23.** prikazani su rezultati za česticu da nekoordinirano i nezgrapno dijete može u budućnosti postati vrhunski sportaš. Za 17,07% ispitanika ova tvrdnja je potpuno točna, a za njih 40.65% ova tvrdnja je uglavnom točna. Da je ova tvrdnja potpuno netočna i da se takva djetetova budućnost ne može ostvariti vjeruje 6 ispitanika (4,88%), a za 13 ispitanika (10,57%) je ta tvrdnja uglavnom netočna. U ovu tvrdnju nije sigurno 33 ispitanika (26,83%). Iz rezultata se može zaključiti da ispitanici više vjeruju u ovu tvrdnju nego što se s njome ne slažu. Za svako dijete postoji aktivnost ili sport u kojem se nekoordinirano i nezgrapno dijete može pronaći i ostvariti nekakav uspjeh, te treba raditi na poboljšanju njegovih kinantropoloških obilježja i razvijati ostale sposobnosti.

Tablica 24. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf) postoci (%) i kumulativni postoci (c%) odgovora na česticu „Da budemo iskreni, zapravo teško možemo mijenjati to koliko je netko sportski tip“.

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	3	3	2,44	2,44
Uglavnom netočno	19	22	15,45	17,89
Nisam siguran	59	81	47,97	65,85
Uglavnom točno	33	114	26,83	92,68
Potpuno točno	9	123	7,32	100,00

Iz **Tablice 24.** možemo vidjeti da za tvrdnju da zapravo teško možemo mijenjati koliko je netko sportski tip najveći broj ispitanika njih 59 (47,97%) nisu sigurni. Da je tvrdnja potpuno netočna smatra njih 2,44%, a da je uglavnom točna njih 15,45%. Da je ova tvrdnja potpuno točna misli 9 (7,32%) ispitanika, a da je uglavnom točna njih 33 (26,83%).

Tablica 25. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf) postoci (%) i kumulativni postoci (c%) odgovora na česticu „Rezultati testova nam daju dobar uvid u to o kakvom se sportašu radi i za što je sposoban“.

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	3	3	2,44	2,44
Uglavnom netočno	8	11	6,50	8,94
Nisam siguran	43	54	34,96	43,90
Uglavnom točno	62	116	50,41	94,31
Potpuno točno	7	123	5,69	100,00

U **Tablici 25.** prikazani su rezultati čestice da nam rezultati testova daju dobar uvid o kakvom se sportašu radi i za što je sposoban. Najveći broj ispitanika njih 62 (50,41%) misli da je ova tvrdnja uglavnom točna, a 43 ispitanika (34,96%) nije sigurno u ovu tvrdnju. Da je tvrdnja potpuno netočna smatra 3 ispitanika (2,44%), a da je uglavnom netočna njih 8 (6,50%). Da je tvrdnja potpuno točna smatra 7 ispitanika (5,69%).

Tablica 26. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf) postoci (%) i kumulativni postoci (c%) odgovora na česticu „Ljudi mogu učiti nove stvari, no zapravo bazično ne mogu promijeniti to koliko su sposobni“.

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	5	5	4,07	4,07
Uglavnom netočno	47	52	38,21	42,28
Nisam siguran	41	93	33,33	75,61
Uglavnom točno	25	118	20,33	95,93
Potpuno točno	5	123	4,07	100,00

Za česticu da ljudi mogu učiti nove stvari, no zapravo bazično ne mogu promijeniti to koliko su sposobni prikazani su rezultati u **Tablici 26.** Najveći broj ispitanika njih 47 (38,21%) smatra da je ova tvrdnja uglavnom netočna, a da je potpuno točna njih 4,07%. Da ja ova tvrdnja potpuno točna smatra njih 5 (4,07%), da je uglavnom točna 25 ispitanika (20,33%), a da nisu sigurni njih 41 (33,33%).

Tablica 27. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf) postoci (%) i kumulativni postoci (c%) odgovora na česticu „Onaj tko s manje grešaka savlada (nauči) neku aktivnost, taj će najvjerojatnije i kasnije biti bolji u toj aktivnosti“.

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	4	4	3,25	3,25
Uglavnom netočno	31	35	25,20	28,46
Nisam siguran	34	69	27,64	56,10
Uglavnom točno	49	118	39,84	95,93
Potpuno točno	5	123	4,07	100,00

Da onaj tko brže savlada (nauči) neku aktivnost i to s manje grešaka, taj će najvjerojatnije i kasnije biti bolji u toj aktivnosti smatra oko 4,07% ispitanika, a ova tvrdnja je uglavnom točna za 39,84% ispitanika što je prikazano u **Tablici 27**. 34 ispitanika (27,64%) nije sigurno u ovu tvrdnju, dok je ona uglavnom netočna za 25,20% njih i potpuno netočna za 3,25%, što broji 4 ispitanika.

Tablica 28. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf) postoci (%) i kumulativni postoci (c%) odgovora na česticu „Uvijek možemo u velikoj mjeri utjecati na vlastite sportske sposobnosti“.

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	1	1	0,82	0,82
Uglavnom netočno	5	6	4,10	4,92
Nisam siguran	15	21	12,30	17,21
Uglavnom točno	66	87	54,10	71,31
Potpuno točno	35	122	28,69	100,00

Da je ova tvrdnja uglavnom točna smatra 66 ispitanika (54,10%), da je potpuno točna njih 35 (28,69%) što možemo vidjeti iz **Tablice 28**. Dio ispitanika koji se ne slaže s ovom tvrdnjom i odgovorili su da je ona potpuno netočna broji 0,82%, te uglavnom netočna 4,10%.

Tablica 29. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf) postoci (%) i kumulativni postoci (c%) odgovora na česticu „Žene su bolje u motoričkim zadacima koji zahtijevaju finu motoriku“.

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	17	17	13,82	13,82
Uglavnom netočno	23	40	18,70	32,52
Nisam siguran	54	94	43,90	76,42
Uglavnom točno	21	115	17,07	93,50
Potpuno točno	8	123	6,50	100,00

Prema rezultatima iz **Tablice 29.** možemo vidjeti da 54 ispitanika (43,90%) nije sigurno u ovu tvrdnju, dok je gotovo isti broj ispitanika odgovorilo da je tvrdnja uglavnom netočna (18,70%) ili uglavnom točna (17,07%). Da je tvrdnja potpuno netočna misli 17 ispitanika (13,82%), a da je potpuno točna njih samo 8 (6,50%). Na temelju rezultata možemo uvidjeti da ispitanici nisu sigurni u točnost ili netočnost ove tvrdnje. Fina motorika se odnosi na sposobnost rukovanja predmetima koji naglašavaju kontrolu, preciznost i točnost pokreta. Također se smatra da su žene većinom bolje u ovakvim zadacima od muškaraca, a prema dobivenim rezultatima možemo zaključiti kako nestaje taj stereotip i da ne mora biti nužno da su žene bolje u zadacima koji zahtijevaju finu motoriku.

Tablica 30. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf) postoci (%) i kumulativni postoci (c%) odgovora na česticu „Od prve i bez posebnih testova može se dobro procijeniti koliko je netko motorički sposoban“.

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	12	12	9,76	9,76
Uglavnom netočno	29	41	23,58	33,33
Nisam siguran	46	87	37,40	70,73
Uglavnom točno	34	121	27,64	98,37
Potpuno točno	2	123	1,63	100,00

U **Tablici 30.** prikazani su odgovori na česticu da se od prve i bez testova može procijeniti koliko je netko motorički sposoban. Ispitanici za ovu tvrdnju nisu sigurni i to njih 46 ispitanika (37,40%). Da je ova tvrdnja potpuno netočna misli 12 ispitanika (9,76%), da je uglavnom netočna njih 29 (23,58%), a da je uglavnom točna njih 34 (27,64%). Da je ova tvrdnja potpuno točna misle samo 2 ispitanika (1,63%).

Tablica 31. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf) postoci (%) i kumulativni postoci (c%) odgovora na česticu „Kada ne uspijem, pitam se da li uopće imam talenta“.

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	42	42	34,15	34,15
Uglavnom netočno	39	81	31,71	65,85
Nisam siguran	26	107	21,14	86,99
Uglavnom točno	14	121	11,38	98,37
Potpuno točno	2	123	1,63	100,00

Na česticu da kada ne uspiju u nečemu, imaju li uopće talenta ispitanici su odgovorili najviše da je to potpuno netočno njih 42 (34,15%) što možemo vidjeti iz rezultata **Tablice 31**. Za 39 ispitanika (31,71%) ova tvrdnja je uglavnom netočna, a 26 ispitanika (21,14%) nije sigurno. Da je ova tvrdnja uglavnom točna misli 14 ispitanika (11,38%), dok je ona uglavnom točna za smo 2 ispitanika (1,63%). Iz rezultata možemo zaključiti da možemo zaključiti da većina naših ispitanika nema problema sa samopuzdanjem i motivacijom i da ih poneki problem koji se javi na putu do uspjeha ne može omesti u ostvarivanju njihovih ciljeva.

Tablica 32. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf) postoci (%) i kumulativni postoci (c%) odgovora na česticu „Testovi ili stručnjaci nam mogu reći koliki je naš potencijal, za što smo sposobni i kakva nam je budućnost u sportu“.

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	8	8	6,50	6,50
Uglavnom netočno	28	36	22,76	29,27
Nisam siguran	42	78	34,15	63,41
Uglavnom točno	39	117	31,71	95,12
Potpuno točno	6	123	4,88	100,00

Na česticu da nam testovi ili stručnjaci mogu reći koliko je naš potencijal, za što smo sposobni i kakva nam je budućnost u sportu većina ispitanika je odgovorila da nije sigurna (34,15%) te da je tvrdnja uglavnom točna (31,71%) što je prikazano u **Tablici 32**. Ova tvrdnja je potpuno netočna za 6,50%, uglavnom netočna za 22,76% ispitanika i potpuno točna za samo 4,88% ispitanika.

Tablica 33. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf) postoci (%) i kumulativni postoci (c%) odgovora na česticu „Često se pitam kako je moguće da netko ne posjeduje osnovnu sportsku tehniku“.

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	14	14	11,38	11,38
Uglavnom netočno	29	43	23,58	34,96
Nisam siguran	30	73	24,39	59,35
Uglavnom točno	35	108	28,46	87,80
Potpuno točno	15	123	12,20	100,00

Iz **Tablice 33.** možemo vidjeti da 35 ispitanika (28,46%) misli da je ova tvrdnja uglavnom točna, 30 (24,39%) nije sigurno, a 29 ispitanika (23,58%) misli da je ova tvrdnja uglavnom netočna. Gotovo jednak broj ispitanika misli da je ova tvrdnja potpuno netočna njih 14 (11,38%) ili potpuno točna 15 ispitanika (12,20%).

Tablica 34. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf) postoci (%) i kumulativni postoci (c%) odgovora na česticu „Bez obzira tko smo, u velikoj mjeri možemo mijenjati vlastite sportske sposobnosti“.

Odgovor	f	cf	%	c%
Uglavnom netočno	6	6	4,88	4,88
Nisam siguran	26	32	21,14	26,02
Uglavnom točno	71	103	57,72	83,74
Potpuno točno	20	123	16,26	100,00

Prema rezultatima iz **Tablice 34.** možemo vidjeti da najviše ispitanika njih 71 (57,72%) misli da je ova tvrdnja uglavnom točna, a njih 20 (16,26%) misli da je potpuno točna. Da nije sigurna u ovu tvrdnju misli 26 ispitanika (21,14%), da je u uglavnom netočna smatra 6 ispitanika (4,88%). Zanimljivo je da nijedan ispitanik nije odgovorio da je ova tvrdnja potpuno netočna. Iz podataka možemo zaključiti kao velika većina ljudi smatra da su dovoljno kompetentni da mogu mijenjati vlastite sposobnosti što nije iznenađujuće s obzirom na dostupnost kinezioloških aktivnosti koje su sve više uključene u sastavni dio života.

Tablica 35. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf) postoci (%) i kumulativni postoci (c%) odgovora na česticu „Onaj tko lakše svlada (nauči) neku aktivnost, taj će najvjerojatnije i kasnije biti bolji u toj aktivnosti“.

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	2	2	1,63	1,63
Uglavnom netočno	28	30	22,76	24,39
Nisam siguran	33	63	26,83	51,22
Uglavnom točno	52	115	42,28	93,50
Potpuno točno	8	123	6,50	100,00

Da onaj tko lakše svlada (nauči) neku aktivnost i to s manje grešaka, taj će najvjerojatnije i kasnije biti bolji u toj aktivnosti smatra oko 8 ispitanika (6,50%), a ova tvrdnja je uglavnom točna za 52 ispitanika (42,28%) što je prikazano u **Tablici 35**. 63 ispitanika (26,83%) nije sigurno u ovu tvrdnju dok je ona uglavnom netočna za 28 ispitanika (22,76%) i potpuno netočna za samo 2 ispitanika (1,63%). Kada bi usporedili ovu tvrdnju sa skoro identičnim tvrdnjama koje su pokazane u Tablicama 15. i 27. mogli bi zaključiti da s obzirom na dobivene slične rezultate u sve tri tablice ispitanici vjeruju kako osoba koja radi manje grešaka te lakše i brže savlada neku aktivnost, ona će i kasnije biti bolja u toj aktivnosti. Takva osoba brže prolazi fazu stabilizacije i automatizacije, podiže nivo motivacije i upornija je u izvođenju zadataka.

Tablica 36. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf) postoci (%) i kumulativni postoci (c%) odgovora na česticu „Zaista vjerujem da ima mnogo sportaša koji nisu bili talentirani, ali su postigli iznimne rezultate“.

Odgovor	f	cf	%	c%
Uglavnom netočno	5	5	4,07	4,07
Nisam siguran	22	27	17,89	21,95
Uglavnom točno	52	79	42,28	64,23
Potpuno točno	44	123	35,77	100,00

U **Tablici 36**. prikazani su rezultati za česticu vjeruju li ispitanici da ima mnogo sportaša koji nisu bili talentirani, ali su postigli iznimne uspjehe. Za 52 ispitanika (42,28%) ova tvrdnja je uglavnom točna, dok 44 ispitanika (35,77%) smatra da je ova tvrdnja potpuno točna. 22 ispitanika (17,89%) nije sigurno u ovu tvrdnju, a ona je uglavnom netočna za 5 ispitanika (4,07%). Nijedan ispitanik ne misli da je ova tvrdnja potpuno netočna. Prema

dobivenim rezultatima možemo zaključiti da većina ispitanika vjeruje da je moguće ostvariti iznimne uspjehe iako nismo talentirani.

Tablica 37. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf) postoci (%) i kumulativni postoci (c%) odgovora na česticu „Bojim se da bi nakon neuspjeha drugi mogli zaključiti da sam manje talentiran nego što su mislili“.

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	14	14	11,38	11,38
Uglavnom netočno	28	42	22,76	34,15
Nisam siguran	50	92	40,65	74,80
Uglavnom točno	26	118	21,14	95,93
Potpuno točno	5	123	4,07	100,00

Na tvrdnju da se ispitanici boje da bi nakon neuspjeha drugi zaključili da su manje talentirani rezultati pokazuju da 50 ispitanika (40,65%) nije sigurno u ovu tvrdnju. Ona je potpuno netočna za 14 ispitanika (11,38%), a uglavnom netočna za njih 28 (22,76%). Da je ova tvrdnja potpuno točna misli 5 ispitanika (4,07%), a da je uglavnom točna njih 26 (21,14%).

Tablica 38. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf) postoci (%) i kumulativni postoci (c%) odgovora na česticu „Kada mi kažu da za nešto nisam sposoban, onda se još više „zapalim“ da pokažem suprotno“.

Odgovor	f	cf	%	c%
Potpuno netočno	1	1	0,81	0,81
Uglavnom netočno	5	6	4,07	4,88
Nisam siguran	17	23	13,82	18,70
Uglavnom točno	47	70	38,21	56,91
Potpuno točno	53	123	43,09	100,00

U **Tablici 38.** Prikazani su rezultati odgovora na česticu „Kada mi kažu da za nešto nisam sposoban, onda se još više „zapalim“ da pokažem suprotno“. Da je ova tvrdnja potpuno točna odgovorilo je 53 ispitanika (43,09%), a da je ova tvrdnja uglavnom točna njih 47 (38,21%). Da nije sigurno u ovu tvrdnju smatra 17 ispitanika (13,82%), da je ova tvrdnja uglavnom netočna smatra 5 ispitanika (4,07%), a samo jedan ispitanik smatra da je ova tvrdnja potpuno netočna.

Tablica 39. Aritmetička sredina (AS), standardna devijacija (SD), minimalni (Min) i maksimalni (Max) rezultat čestica Upitnika misaonog postava postava u sportu.

Čestica	AS	Min	Max	SD
Čovjekovi potencijali su skriveni i nikad ne znaš u što će se sportaš razviti.	3,76	2	5	0,86
Najviše imam osjećaj da sam sposoban za nešto kada ne griješim.	3,91	2	5	0,84
Nemoguće je predvidjeti što sve sportaš može postići ako predano radi i uloži maksimalni trud.	3,72	1	5	1,16
Zašto bismo skrivali svoje manjkavosti kad ih možemo prevladati?	3,94	2	5	0,90
Iako se sportaši međusobno uvelike razlikuju po svom talentu, kroz rad i iskustvosvi mogu postići značajni napredak.	4,26	2	5	0,78
Ljudi posjeduju određenu razinu sportskih sposobnosti i zapravo ne možemo učiniti mnogo da bismo to promijenili.	2,52	1	5	1,04
Da bi bio dobar u sportu, trebaš biti prirodno talentiran.	2,85	1	5	1,13
Koliko si dobar u sportu možeš uvijek poboljšati ako si još uporniji u svom radu.	4,47	1	5	0,74
Rezultati testiranja su jako dobar pokazatelj koliko smo sposobni u sportu.	3,59	1	5	0,88
Već kod male djece možemo s dosta velikom sigurnošću procijeniti koliko će biti uspješni u sportu kada odrastu.	2,72	1	5	1,03
Ako ne uspiješ od prve, vjerojatno nisi dovoljno sposoban za tu aktivnost.	1,73	1	5	0,97
Sportsko postignuće u pravilu se ne mijenja mnogo unutar jedne sezone.	2,54	1	5	1,07
Ako moramo ulagati napor, znači da nismo baš talentirani.	1,70	1	5	0,97
Ako nemamo sposobnosti za nešto, bolje je da uopće ne trošimo vrijeme na tu aktivnost.	1,89	1	5	1,03
Onaj tko brže svlada(nauči) neku aktivnost, taj će najvjerojatnije i kasnije biti bolji u toj aktivnosti.	3,09	1	5	1,12
Rezultati testova su dobar pokazatelj koliko ćemo kasnije biti uspješni, sposobni i sl.	3,01	1	5	0,96
Trener zapravo teško može utjecati na sposobnosti nekog sportaša.	2,28	1	5	1,07
Često razmišljam da li sam dovoljno sposoban za nešto.	3,02	1	5	1,13
Neki ljudi su zbog svojeg podrijetla, rase i sl. već u startu uspješniji u sportu od drugih.	3,27	1	5	1,06
Bez obzira kolike su naše sportske sposobnosti, uvijek možemo u velikoj mjeri utjecati na njih.	4,01	2	5	0,74
Na temelju niti jednog testiranja ne možemo predvidjeti koliko će netko biti uspješan kroz nekoliko godina.	3,39	1	5	1,07

Čestica	AS	Min	Max	SD
Sportska sposobnost je nešto što ne možemo mnogo mijenjati.	2,67	1	5	1,00
Nekoordinirano i netgrapno dijete može u budućnosti postati vrhunski sportaš.	3,54	1	5	1,05
Da budemo iskreni, zapravo teško možemo mijenjati to koliko je netko sportski tip.	3,21	1	5	0,88
Rezultati testova nam daju dobar uvid u to o kakvom se sportašu radi i za što je sposoban.	3,50	1	5	0,80
Ljudi mogu učiti nove stvari, no zapravo bazično ne mogu promijeniti to koliko su sposobni.	2,82	1	5	0,94
Onaj tko s manje grešaka savlada (nauči) neku aktivnost, taj će najvjerojatnije i kasnije biti bolji u toj aktivnosti.	3,16	1	5	0,96
Uvijek možemo u velikoj mjeri utjecati na vlastite sportske sposobnosti.	4,06	1	5	0,81
Žene su bolje u motoričkim zadacima koji zahtijevaju finu motoriku.	2,84	1	5	1,07
Od prve i bez posebnih testova može se dobro procijeniti koliko je netko motorički sposoban.	2,88	1	5	0,98
Kada ne uspijem, pitam se da li uopće imam talenta.	2,15	1	5	1,07
Testovi ili stručnjaci nam mogu reći koliki je naš potencijal, za što smo sposobni i kakva nam je budućnost u sportu.	3,06	1	5	1,00
Često se pitam kako je moguće da netko ne posjeduje osnovnu sportsku tehniku.	3,07	1	5	1,21
Bez obzira tko smo, u velikoj mjeri možemo mijenjati vlastite sportske sposobnosti.	3,85	2	5	0,74
Onaj tko lakše savlada (nauči) neku aktivnost, taj će najvjerojatnije i kasnije biti bolji u toj aktivnosti.	3,29	1	5	0,95
Zaista vjerujem da ima mnogo sportaša koji nisu bili talentirani, ali su postigli iznimne uspjehe.	4,10	2	5	0,83
Bojim se da bi nakon neuspjeha drugi mogli zaključiti da sam manje talentiran nego što su mislili.	2,84	1	5	1,02
Kada mi kažu da za nešto nisam sposoban, onda se još više „zapalim“ da pokažem suprotno.	4,19	1	5	0,88

U **Tablici 39.** prikazane su aritmetičke sredine, standardne devijacije i minimalni i maksimalni rezultat na 40 varijabli od kojih su dvije varijable truda i talenta u uspjehu u sportu. Ne računajući varijable talenta i truda čestice pokazuju raspon aritmetičkih sredina od 1,70 do 4,26 i standardne devijacije od 0,74 do 1,21. Najveći prosječni rezultat pokazuju varijable pod brojem 5 (AS=4,26) koja glasi „Iako se sportaši međusobno uvelike razlikuju po svome talentu, kroz rad i iskustvo svi mogu postići značajni napredak“, zatim

varijabla pod brojem 38 (AS=4,19) koja glasi „Kada mi kažu da za nešto nisam sposoban, onda se još više „zapalim“ da pokažem suprotno“. Najmanji rezultat pokazuju varijable pod brojem 13 (AS=1,70) koja glasi „ Ako moramo ulagati napor, znači da nismo baš talentirani“ i varijabla pod brojem 11 (AS=1,73) koja glasi „ Ako ne uspiješ od prve, vjerojatno nisi dovoljno sposoban za tu aktivnost“.

Tablica 40. Aritmetička sredina (AS), standardna devijacija (SD), minimalni (Min) i maksimalni (Max) rezultat učešća truda i talenta u sportu.

	AS	Min	Max	SD
Trud	70,65	30	99	15,89
Talent	29,47	1	70	15,93

Aritmetička sredina za varijablu **TRUD** iznosi AS=70,65%, dok za varijablu **TALENT** aritmetička sredina iznosi AS= 29,47%.

Prema podacima , vjerovanje populacije rukometaša je da je za uspjeh u rukometu pretežno zaslužan trud u odnosu na talent.

Tablica 41. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf) postoci (%) i kumulativni postoci (c%) odgovora na česticu „Uspjeh sportaša rezultat je ____ % truda i ____ % talenta (zbroj treba biti 100%).

Odgovor TRUD	f	cf	%	c%
30	3	3	2,44	2,44
40	8	11	6,50	8,94
47	1	12	0,81	9,76
50	8	20	6,50	16,26
60	14	34	11,38	27,64
65	4	38	3,25	30,89
70	31	69	25,20	56,10
72	1	70	0,81	56,91
73	1	71	0,81	57,72
75	4	75	3,25	60,98
80	22	97	17,89	78,86
85	1	98	0,81	79,67
90	22	120	17,89	97,56
95	1	121	0,81	98,37
99	2	123	1,63	100,00

U **Tablici 41.** prikazani su ukupni rezultati mišljenja ispitanika koliko trud utječe na uspješnost u sportu. Prema podacima možemo primjetiti da je 70% odgovor koji je napisalo najveći broj naših ispitanika i to njih 31, dalje slijede 80% i 90% s istim brojem ispitanika N=22. Najmanji izraženi postotak bio je 30%.

Tablica 42. Frekvencije (f), kumulativne frekvencije (cf) postoci (%) i kumulativni postoci (c%) odgovora na česticu „Uspjeh sportaša rezultat je ____ % truda i ____ % talenta (zbroj treba biti 100%).

Odgovor TALENT	f	cf	%	c%
1	2	2	1,63	1,63
5	1	3	0,81	2,44
10	22	25	17,89	20,33
15	1	26	0,81	21,14
20	22	48	17,89	39,02
25	3	51	2,44	41,46
27	1	52	0,81	42,28
28	1	53	0,81	43,09
30	31	84	25,20	68,29
35	5	89	4,07	72,36
40	13	102	10,57	82,93
45	1	103	0,81	83,74
50	8	111	6,50	90,24
53	1	112	0,81	91,06
60	8	120	6,50	97,56
70	3	123	2,44	100,00

U **Tablici 42.** prikazana su mišljenja ispitanika koliko talent utječe na uspjeh u sportu. Najviše ispitanika je odgovorilo da je to 30% i to njih 31, zatim ga slijedi 10% i 20% sa istim brojem ispitanika N=22. Najmanji postotak bio je 1% i tako je odgovorilo samo 2 ispitanika.

Tablica 43. Aritmetičke sredine (AS) i standardne devijacije (SD) ukupnog rezultata na Skali misaonog postava u sportu (Balent i Bosnar, 2014) na ukupnom uzorku i uzorcima muškaraca i žena; n označava efektiv uzorka.

	n	AS	SD
Ukupno	122	102,09	11,968
Muškarci	88	102,03	11,751
Žene	34	102,24	12,692

Rezultati su pokazali da ne postoje rodne razlike na ukupnom rezultatu Skale misaonog postava u sportu (Balent i Bosnar, 2014) ; vrijednost t-testa iznosi -0,082916 uz statističku značajnost $p=0,934056$.

Tablica 44. Aritmetičke sredine (AS) i standardne devijacije (SD) ukupnog rezultata na procjeni učešća truda u uspjehu u sportu, na ukupnom uzorku i uzorcima muškaraca i žena; n označava efektiv uzorka

TRUD	n	AS	SD
Ukupno	123	70,65	15,89
Muškarci	89	70,75	16,96
Žene	34	70,38	12,91

Rezultati su pokazali da ne postoje rodne razlike na procjeni učešća truda u uspjehu u sportu ; vrijednost t-testa iznosi $t=0,115134$ uz statističku značajnost $p=0,934056$.

5. ZAKLJUČAK

Tema ovog diplomskog rada bila je procjena važnosti talenta i truda za uspjeh u sportu na uzorku rukometaša i rukometašica. Na uzorku 89 rukometaša i 34 rukometašica klubova s područja Zagreba i Zagrebačke županije primijenjena je Skala misaonog postava u sportu (Balent i Bosnar, 2014) i skala procjene učešća truda i sposobnosti uspjeha u sportu (Dweck, 2006).

Rezultati su pokazali da ne postoje rodne razlike u misaonom postavu ni na jednoj skali. Na rezultatima oba roda je vidljivo da se trudu pridaje znatno veći značaj za uspjeh u sportu nego talentu.

Prilikom analize dobivenih podataka možemo primjetiti zanimljive odgovore na čestice koje se odnose na rezultate, testove i dijagnostiku u sportu. Većina ispitanika nije bilo sigurno kako bi odgovorilo na navedene tvrdnje kada se radi o dijagnostičkim postupcima u sportu, te ovakvi rezultati mogu ukazati na nedovoljnu informiranost o dijagnostičkim postupcima. Zanimljivo je primjetiti u kojoj mjeri je zastupljen fleksibilni misaoni postav kod rukometaša i rukometašica. S obzirom na pojedinačne odgovore na čestice, mogu zaključiti kako ispitanici vjeruju da sam talent nije dovoljan za uspjeh u sportu i da će uložnim trudom i radom oplemeniti taj svoj talent. Za razliku od ljudi koji posjeduju fiksni misaoni postav i lako odustaju od zadataka, oni vjeruju da iako su trenutno manje sposobni i da ukoliko se dovoljno trude i ulože veliki napor da je uspjeh zagarantiran.

Na temelju rezultata dobivenih ovim istraživanjem na uzorku rukometaša i rukometašica na području grada Zagreba i Zagrebačke županije možemo zaključiti da oni posjeduju fleksibilni misaoni postav, što znači da vjeruju da sam talent ništa ne znači ako se ne uloži napor i trud, i da nema uspjeha u sportu, odnosno u samom rukometu bez napornog rada na treninzima i na „brušenju“ vlastitog talenta. Glavna misao je da svi naši ispitanici neće postati vrhunski sportaši niti je nekima od njih to cilj, već je glavni cilj da bez obzira koliko je netko talentiran ili nije, svaki pojedinac treba naći sport ili sportsku aktivnost u kojoj će ulagati trud. Na temelju rezultata ovog istraživanja možemo očekivati da će se taj cilj i ostvariti.

6. LITERATURA

1. Balent, B., & Bosnar, K. (2014). An attempt to improve operational definition of mindset in sport concept. U D. Milanović & G. Sporiš (ur.), *7th International Scientific Conference on Kinesiology Proceedings Book*, Zagreb, 22.-25. svibnja, 2014. (str. 490-494). Zagreb: Kineziološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu.
2. Bosnar, K., Balent, B., & Prot, F. (2014). Relacije sportskih interesa i procjene faktora sportskog uspjeha, U V. Findak (ur.), *Zbornik radova 23. Ljetne škole kineziologa Republike Hrvatske*, Poreč, 24.-28. lipnja, 2014. (str. 180-184). Zagreb: Hrvatski kineziološki savez.
3. Dizdar, D., & Pedišić Ž. (2010). *Priručnik za kvantitativne metode*. Zagreb: Kineziološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu.
4. Dweck, C.S. (2006). *Mindset: The new psychology of success*. New York: Random House.
5. Dweck, C.S. (1999). *Self-theories: Their role in motivation, personality and development*. Philadelphia: Psychology Press.
6. Milanović, D. (2010). *Teorija i metodika treninga*. (2. izd.) Zagreb: Kineziološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu; Društveno veleučilište u Zagrebu.

7. PRILOG

Upitnik misaonog postava u sportu B. Balenta (Balent, Bosnar, 2014), te procjena učešća truda i talenta u uspjehu prema Dweck (2006).

Poštovani ispitanici,

molimo vas da pažljivo pročitate svaku tvrdnju i da **zaokružite**

- ocjenu **1** ako je tvrdnja **potpuno netočna** za vas,
- ocjenu **2** ako je tvrdnja **uglavnom netočna** za vas,
- ocjenu **3** ako **niste sigurni** što biste odgovorili,
- ocjenu **4** ako je tvrdnja **uglavnom točna** za vas, i
- ocjenu **5** ako je tvrdnja **potpuno točna** za vas.

Tvrdnja		Potpuno netočno	Uglavnom netočno	Nism sigurni	Uglavnom točno	Potpuno točno
1.	Čovjekovi potencijali su skriveni i nikad ne znaš u što će se sportaš razviti.	1	2	3	4	5
2.	Najviše imam osjećaj da sam sposoban za nešto kada ne griješim.	1	2	3	4	5
3.	Nemoguće je predvidjeti što sve sportaš može postići ako predano radi i uloži maksimalni trud.	1	2	3	4	5
4.	Zašto bismo skrivali svoje manjkavosti kad ih možemo prevladati?	1	2	3	4	5
5.	Iako se sportaši međusobno uvelike razlikuju po svom talentu, kroz rad i iskustvo svi mogu postići značajni napredak.	1	2	3	4	5
6.	Ljudi posjeduju određenu razinu sportskih sposobnosti, i zapravo ne možemo učiniti mnogo da bismo to promijenili.	1	2	3	4	5
7.	Da bi bio dobar u sportu, trebaš biti prirodno talentiran.	1	2	3	4	5
8.	Koliko si dobar u sportu možeš uvijek poboljšati ako si još uporniji u svom radu.	1	2	3	4	5
9.	Rezultati testiranja su jako dobar pokazatelj koliko smo sposobni u sportu.	1	2	3	4	5
10.	Već kod male djece možemo s dosta velikom sigurnošću procijeniti koliko će biti uspješni u sportu kada odrastu.	1	2	3	4	5
11.	Ako ne uspiješ od prve, vjerojatno nisi dovoljno sposoban za tu aktivnost.	1	2	3	4	5
12.	Sportsko postignuće u pravilu se ne mijenja mnogo unutar jedne sezone.	1	2	3	4	5
13.	Ako moramo ulagati napor, znači da nismo baš talentirani.	1	2	3	4	5
14.	Ako nemamo sposobnosti za nešto, bolje je da uopće ne trošimo vrijeme na tu aktivnost.	1	2	3	4	5
15.	Onaj tko brže svlada (nauči) neku aktivnost, taj će najvjerojatnije i kasnije biti bolji u toj aktivnosti.	1	2	3	4	5
16.	Rezultati testova su dobar pokazatelj koliko ćemo kasnije biti uspješni, sposobni i sl.	1	2	3	4	5
17.	Trener zapravo teško može utjecati na sposobnosti nekog sportaša.	1	2	3	4	5
18.	Često razmišljam da li sam dovoljno sposoban za nešto.	1	2	3	4	5
19.	Neki ljudi su zbog svojeg podrijetla, rase i sl. već u startu uspješniji u sportu od drugih.	1	2	3	4	5

Tvrdnja		Potpuno netočno	Uglavnom netočno	Nisam siguran	Uglavnom točno	Potpuno točno
20.	Bez obzira kolike su naše sportske sposobnosti, uvijek možemo u velikoj mjeri utjecati na njih.	1	2	3	4	5
21.	Na temelju niti jednog testiranja ne možemo predvidjeti koliko će netko biti uspješan kroz nekoliko godina.	1	2	3	4	5
22.	Sportska sposobnost je nešto što ne možemo mnogo mijenjati.	1	2	3	4	5
23.	Nekoordinirano i nezgrapno dijete može u budućnosti postati vrhunski sportaš.	1	2	3	4	5
24.	Da budemo iskreni, zapravo teško možemo mijenjati to koliko je netko sportski tip.	1	2	3	4	5
25.	Rezultati testova nam daju dobar uvid u to o kakvom se sportašu radi i za što je sposoban.	1	2	3	4	5
26.	Ljudi mogu učiti nove stvari, no zapravo bazično ne mogu promijeniti to koliko su sposobni.	1	2	3	4	5
27.	Onaj tko s manje grešaka savlada (nauči) neku aktivnost, taj će najvjerojatnije i kasnije biti bolji u toj aktivnosti.	1	2	3	4	5
28.	Uvijek možemo u velikoj mjeri utjecati na vlastite sportske sposobnosti.	1	2	3	4	5
29.	Žene su bolje u motoričkim zadacima koji zahtijevaju finu motoriku.	1	2	3	4	5
30.	Od prve i bez posebnih testova može se dobro procijeniti koliko je netko motorički sposoban.	1	2	3	4	5
31.	Kada ne uspijem, pitam se da li uopće imam talenta.	1	2	3	4	5
32.	Testovi ili stručnjaci nam mogu reći koliki je naš potencijal, za što smo sposobni i kakva nam je budućnost u sportu.	1	2	3	4	5
33.	Često se pitam kako je moguće da netko ne posjeduje osnovnu sportsku tehniku.	1	2	3	4	5
34.	Bez obzira tko smo, u velikoj mjeri možemo mijenjati vlastite sportske sposobnosti.	1	2	3	4	5
35.	Onaj tko lakše savlada (nauči) neku aktivnost, taj će najvjerojatnije i kasnije biti bolji u toj aktivnosti.	1	2	3	4	5
36.	Zaista vjerujem da ima mnogo sportaša koji nisu bili talentirani, ali su postigli iznimne uspjehe.	1	2	3	4	5
37.	Bojim se da bi nakon neuspjeha drugi mogli zaključiti da sam manje talentiran nego što su mislili.	1	2	3	4	5
38.	Kada mi kažu da za nešto nisam sposoban, onda se još više „zapalim“ da pokažem suprotno.	1	2	3	4	5

39. Molimo vas, iskažite Vaše **osobno** mišljenje tako da u označeni prostor rasporedite postotak:

Uspjeh sportaša rezultat je _____ % truda i _____ % talenta (zbroj treba biti 100%).
--

SPOL (zaokružite) **M** **Ž**

DOB _____ godina